Latweeschu Awises.

Iznahk 7 reises nedeklâ. ○ 92. gada gahjums.

Maksa:
Ekspedizijâ ņemot
par 1 gadu . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . — „ 60 „
par mehn. — „ 25 „

Maksâ pa pastu pesûtot:
par 1 gadu . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1 mehnesi. . — „ 35 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „

Maksâ uz ârzemem:
par 1 gadu . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 5 „ 80 „
par 1/4 gadu . . 3 „ 50 „
par 1 mehnesi . — „ 80 „

Sludinajumi maksâ: par sîkiem rakstu rinb. 10 k., 1. pusê un tekstâ 30 k.

Adreses maiņas maksâ 10 kap.

Numurs maksâ 1 kap.

Redakzija, Jelgavâ, Katoļu eelâ Nr. 42. **Ekspedizija,** Katoļu eelâ Nr. 40. Tel. 981.
Kantoris: Rigâ, Wahņu eelâ 30, Tel. 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 314. **Swehtdeen, 24. nowembrî.** **1913.**

Baltijas Lauksaimneeku Savstarpigà Kreditbeedriba

Maksà par noguldijumeem 6% gadâ, uz tekoša rēķina 5%. **Noguldits līdz 31. okt. 1,883,189 rbļ. 01 kap.**

Rigâ, I. Ķēniņu eelâ Nr. 28. Kreevu adrese: Прибалтійское Общество Взаимнаго Кредита Сельскихъ Хозяевъ, Бл. Королевская 28, г. Рига.

Valde: agronoms **J. Bisseneeks,** tirdzn. zinibu kandidati: **E. Ozoliņš, R. Dutcens.**

Sludinajums.

Jelgawas pilsehtas domes wehletaji teek usaizinati eerastees

treschdeen, 27. nowembrî sch. g.,

pulksten **6** wakarâ, Latweeschu Beedribas masajâ sahlê uz pahrspreeschanu par pilsehtas domneeku wehleschanam, kuras noliktas **uz 10. dezembri** 1913. g.

Swarigakais no satura:

Latweeschu aisgahjeji Amerikâ.
Schihdu pirksts.
Mironu sadedsinaschana Indijâ.
Ritualslepkawibas.

Latweeschu aisgahjeji Amerikâ.

Pehdejos gados uz Ameriku, sewischki uz Seemeku-Amerikas Sabeedrotâm Walstim ir aisgahjis prahws skaits laimes mekletaju. Ar paschâm roschainakâm zeribam wini atstahja Latwijas ahres un dewâs uz isslaweto selta un brihwibas semi, meklet laimi. Zereja

Spogulis

Nr. 18. iznahzis.

Saturs: A. Kielanda — **Kahdâ pehzpusdeenâ. Wehstules no Peterburgas** u. z.

Ilustrazijas: **Bartolomeja — Miruscho peemineklis. Pols Klodels. Panamas kanals** u. z.

Numurs maksâ 6 kap.

tur weeglak eeguht to, ko tepet Latwijâ ar darbu un zentibu eeguhst katrs: nodroschinatu, neatkarigu stahwokli.

Bet laimes mekletaji tur drihs ween dabuja peeredset, ka ir ruhgti wihluschees. Algas jau gan tur strahdneekeem ir stipri augstas, bet — pats darbs loti nepastahwigs, dsihwe stipri dahrga un galwenais, strahdneeks teek galigi nokalpinats, no wina isspeesta pehdejâ dsihwibas sula. Zaur to ari isskaidrojas tas fakts, ka preeksch darba dewejeem tur strahdneeku darbo spehks ir daudz lehtaks, nekâ pee mums, neraugotees uz to, ka tur maksâ augstaku algu. Tas nahk no tam, ka tur strahdneeks teek daudz wairak izdzihts, izmantots.

Gruhti pahrbaudijumi.

Romans no pehdejo gadu dsihwes.
(Turpinajums.)

— Nè, wehl ne, — Uschè kluši teiza: — Wehl paleekat ...

Lagoks usluhkoja sawu pretim sehdetaju. Ta seja bij meeriga, skats dsestrs.

— Usklausatees Anri, — tas teiza winu usluhkodams.

— Ja kungs ...

— Neweens pats nedrihkst sinat, ka juhs usturatees Renas tuwumâ. Neweens pats ...

— Labi.

— Bet pehz tam jums usreis janosuhd ... Tà janosuhd, ka lai neweens pats neko nemana.

— Kà pehz tam? ...

— Usklausatees, tad sapratisat. Preeksch zilwezigas dsihwes ussahkschanas kahdâ nomalâ stuhrî jums peetiks trihsdesmit tuhkstoschu franku. Tos juhs no manis dabusat.

Anris pahrsteigts usluhkoja runataju.

— Juhs sanemsat scho naudu un aiseesat no schejeenes uz wiseem laikeem ...

— Labi ... — Lagoks tikai nomurminaja, neko neisprasdams.

— Bet tagad labi usklausatees, lai wisu pareizi saprastu.

Azumirkli Uschè kluseja. Tad kluši jautaja:

— Waj juhs, Anri, atzeratees to zilweku, pee kura juhs mani aisnesât winâ naktî?

— Loti labi atzeros ... Kà tagad redzu wina seju ...

— Un nu redsat, Anri, schis zilweks man nepatihk ... Loti nepatihk, — Uschè teiza sewischki usswehrdams pehdejo wahrdu: — Juhs klausatees? ...

— Ja, kungs ...

— Loti nepatihk ... Kà nahwe ...

Anris usmeta ihsu skatu runatajam un eesmeedamees teiza:

— Pateesibu sakot, es ari ar winu gan brahlibas nedsertu! ...

Bet Uschè to neeewehroja un tikai turpinaja tahdâ pat meerigâ, dsestrâ balsî:

— Un ja kahdu deenu wina wairs nebuhtu, es, Anri, to pateescham nenoschehlotu ...

— Saprotu ...

— Bet nu tahlak. Schis zilweks riht, waj pariht dosees pee prefekta ar suhdzibu par mani un ari par jums, Anri ...

— Pee welna! ...

Un katordsneekam eeswehrojàs azîs launa uguns.

— Juhs, Anri, neesat mulkis un sinat, ka zeklâ war wiss kas gaditees ...

— Saprotu, — bij meeriga atbilde.

— Un zaur to neweens neko nesaudès ... Ja, neweens pats zilweks.

— Saprotu.

— Juhs sinat tagad wisu?

— Wisu, kungs.

Atbilde bij stingra un noteikta.

— Riht, waj pariht winsch dosees zeklâ, — Uschè turpinaja, raudsidamees Anrim zeeschi azîs: — Un broschi ween winsch to darîs nakti, tà ka lai neweens neko nemana. Winam buhs lihdz dokumenti. Un ja scho dokumentu nebuhs — ari buhs labi ... Loti labi! ...

— Saprotu.

— Tas ir wiss.

— Peeteek.

Winu skati sastapàs. Un wini sinaja, ka saprot weens otru. Noruna bij noslehgta.

— Wehl weens jautajums, — Anris wehl eeminejàs.

— Nu?

— Waj winsch buhs weens?

— Weens. Par to naw ko schaubitees. Speegi nemihl leezineekus.

— Peeteek.

Wini peezehlàs un iskahpa no laustuwem.

Negaiss bij pahri. Pee debesim klihda wehja dsihti sarausiti mahkoni.

— Sweiki, Anri, — Uschè teiza, speesdams klaidona roku: — Droschi ween mehs wairs neredsesimees. Nowehlu jums wisu labu.

— Daudz paldees. Saprotu. Wiss buhs kà wajag. Sweiki!

— Sweiki.

Un wini isschkihràs.

11. Breefmiga wehsts.

Pehz satikschanàs ar Anri Uschè gandrihz nekur neisgahja no pilsehtinas preeschneeka nama. Daschdoschadu eemeslu dehl winsch tur eeradàs un nosehdeja katrreis lihdz wehlai naktij. Pee tam winam nepalika apslehpts, ka Ridàrs tagad sawadak isturejàs pret winu, kaut gan wiseem spehkeem puhlejàs to slehpt. Bet Uschè nelikàs to manam un prata weenmehr usturet jo dsihwu, interesontu sarunu.

Bet tad beeschi ween paschas dsihwakàs sarunas widû, no kuras wezais pilsehtas preekschneeks tà bij aisrahwees, ka pats tanî peedalijàs wisai dsihwi un pat ar dedsibu, winsch peepeschi apklusa un ar pehtoschu skatu wehràs azîs sawam pretim sehdetajam, kura seja weenmehr bij tik laipna un meeriga, bet skats dsestrs. Kas wina dwehselê notika, neweens to nemanija.

Pee schîm sarunam ari Linete beeschi ween peedalijàs, pee kam jaunà meitene loti sajuhsminajàs par wisu, ko Uschè stahstija.

Peedalijàs ari Dido, bet tas tikai klausijàs un pats neko nerunaja, izņemot daschus retus, gluschi kà nejauschi eemestus wahrdus.

Ar 35—40 gadeem tur strahdneeks jau ir inwalids un tad to weenkahrschi ismet no fabrikas, — jo Amerikas fabrikanteem jau netruhkst jaunu weenteesischu, kas no Eiropas dodas uz Ameriku laimi meklet un — „atrod" ari to.

Pat taupigi un sahtigi dsihwojot Amerikas strahdneekam ir gandrihs neeespehjami kaut ko eetaupit. Zik nopelna, tik iseet. Bet ja wehl ir gimene, tad par eekrahschanu naw ko domat. Un ja nu peenahk slimiba, nespehks, waj ari weenkahrschi darba truhkums, tad zits nekas neatleek, kà kahrt sobus wadsi.

Tikt pee sawa semes stuhrischa Amerikà ir loti gruhti. Ar masu eetaupijumu tur nekas naw eesahkams, bet pee leela newar tikt. Un ja ari teek, tad tomehr drihs ween isput — leelee fermeri nospeesch, nomahz, kà newehlamus konkurentus.

Tahdas ir tàs isredses, uz „laimes" eeguhschanu „brihwibas un selta semê".

Ja nu schos apstahklus salihdsinam ar apstahkleem muhsu paschu Latwijà, tad redsam, ka sche pat mums ir ihsta selta seme, ihsta Amerika. Sche katram, kam ween daudz maz energija un gribà, weegli eespehjams tikt uz preekschu, — daudz weeglak, neka Amerikà.

Teesa, netruhkst zilweku un ari laikrakstu, kas slawè Ameriku un mudina weenteesischus dotees turp. Bet newajag peemirst, ka tee scho dara nekreetnà ismantoschanas noluhkà. Wini par to sanem brangu atlihdsibu tà no twaikonu sabeedribam, kas schos weenteesischus wesdamas uz eegalwoto Leiputriju labi nopelna no teem, atnemdamas pehdejo grasi, tà ari no Amerikas fabrikanteem, kureem wajadsigs weseligs darba spehks. Schahdà kahrtà daudz lehtzigu laimes mekletaju schahdi agenti ir eewilinojuschi lamatàs, aiswihluschi projam no dsimtenes. Gan wini wehletos tikt atpakal, bet — ir par wehlu, jo truhkst preeksch tam wajadsigo lihdsekku.

Paschà pehdejà laikà gan schis „laimes" mekleschanas sahk pahreet, jo behdigee peedsihwojumi weenam otram atwer azis. Un waj tas teescham naw smeekligi: aisgahjuscho latweeschu weetu tuhlin eenem zittauteeschi un teek uz preekschu. Zik wehl daudz labak to newaretu tee latweeschi, kas „laimi" meklet aisklihduschi sweschumà, kur, protams, tàs weetà atraduschi tikai ruhgtu wilschanos. Ja ari kahds rets sweschumà teek uz preekschu, tad newajag aismirst, ka tas weens no simta, waj pat wehl wairak. To wajag katram likt wehrà. —np—

Sekschseme.

Schihdu pirksts.

No Londonas sino, kà Kijewas pilsehtas galwai tur neisdoschotees dabut aisnehmumu. Londonas banku apweeniba, kurà noteizoschais wahrds Mosus dehleem, pasinojusi, ka Kijewas slawa pehz Beila prahwas esot loti krituši un ka „angli" nepirkschot Kijewas akzijas.

Ka to schihdi dara aiz atreebibus, par to naw ne masako schaubu. Ne angli nepirks aisnehmuma akzijas, bet schihdi un winu „tschabes goji," kuri bejo pehz winu stabules.

Nikolajewa. No Nikolajewas pee Amuras sino, ka Sabachu zeema semneeks nokehris pasta balodi, kuram uz kahjas bija aluminija gredsens ar usrakstu „89 Brissele 73." Semneeks balodi nodewis kugineeku distanzes preekschneekam ar pasinojumu, ka balodis atlaidees oktobri un sakerts nowembri.

Baltija

Wisaugstakà pateiziba.

„Es wiseem sirsnigi pateizos!" Schahdus schehligus pateizibas wahrdus muhsu kungs un Keisars ar Pascha roku usstihmejis uz sinojuma, ko eekschleetu ministris Wina Majestatei stahdijis preekschà to Kursemes tautas un elementarskolu skolotaju wahrdà, kuri schigada augusta mehnesi peedalijàs Irlawà pee ewangeliskas lutera tizibas mahzibas kurseem un bija luhguschi atlauju, nolikt pee Trona pakahpem sawas wispatemigàs pateewibas juhtas. To sino Kursemes gubernatora kgs Kursemes generalsuperintendenta kgam 6. nowembri, 1913. g. sem Nr. 36732.

Jawehlas, kaut tahda luhguma schehliga eewehroschana palikstu wiseem Irlawas kursu dalibneekeem un dalibneezem par dsinekli un paskubinataju, strahdat ruhpigi un dedsigi sawu augsto, atbildigo amatu, lai winu audsinatà jaunatne beewbijaschanas gorà kalpotu sawà laikà Tronim un tehwijai kà pakalausigi pawalstneeki un ustizami dsimtenes dehli un meitas.

Kandawas prahwests A. Bernewizs,
Irlawas tizibas mahzibas kursu pahrsinis.

Slehkas. Nakti uz 17. nowembri schihdu tirgotaja Jitelsona pahrdotawà, basnizas krogà, eelaususchees laupitaji, Jitelsonu sasituschi, kas palizis bez samanas gulot un tad islaupijuschi 1000 rbl.

Ehdole. Kà jauna parahdiba jamin, ka peemums ari pahris skaistà dsimuma preekschstahwes sahkuschas paplaschinat sawu lihdsschinejas darbibas lauku, pahreedamas no mahju un saimneezibas darbeem uz — sirgu sahdsibu, un tà ari schinî „pelnas awotâ" zeenigi nostahdamàs blakus wiheeetim un usnemdamàs zihnu newis teorijà, bet taisni praksê par — „weenadu teesibu izzihnischanu ar wihreeti." Schis orginelais gadijums notizis schejeenes tà sauktajà Pasta muischelê, kur kahdu nakti eelaususchees sirgu stalkos sagli — diwas seewetes un kahds wihreetis. Issagti rentneekam pahris sirgu ar wiseem aissuhgeem un ekipaschu. Sagles eesehduschàs ekipaschà par „zeenmahtem" bet saglis — uz bukas par kutscheeri, un nu brauks brihwi un nekaweti, kà daschdeen kungi brauz, bet — wisi trihs apzeetinati, kà „N. A." sino.

Aluksne. 14. nowembri, weetejà trakteeri spehlejuschi bikjardu kahds kreews ar latweeti G., pee kam izzehlusès starp teem saburzme, kurà kreews israhwis nasi un ar to pahrgreezis latweetim G. pakausi kakla dsihslas kà ari wehl dewis ar nasi gruhdeenu sahnos, tà ka G. drihsi nomiris.

Bahte. Komisars neapstiprina pagasta lehmumu mahtes walodas leetà. Bahtes pagasta weetneeki bija pirmee kas peenehma lehmumu pret mahtes walodas isdsihschanu iz tautskolam. Komisars Bahtes pagasta weetneeku lehmumu naw apstiprinajis un atsuhtijis weetneeku pulka lehmumu atpakal. Weetneeki sawu lehmumu jau nosuhtijuschi Kursemes skolu wirskomisijai. Tagad pagasta weetneeki nodomajuschi iswehlet preekschstahwi, kuru tee grib suhtit uz Peterburgu, ruhpetees par mahtes walodas jautajuma nokahrtoschanu.

Torgele, Pernawas aprinkî. Behrns tehwa slepkawa. Torgeles pagasta pasneeks Jahnis Kuska nosuda 1911. gada 15. dezembrî bez wehsts. Winsch bija pagasta namà un sanehma pasta suhtijumus ar wairak par 210 rbl., aisgahjis uz mahjam peewakarê, bet mahjàs nepahrnahzis. Wehlak winu atrada netahlu no mahjam upê un, kà ismekleschanà peerahdijees, winsch eeproeeksch swehriski nogalinats ar krosch schahweenu, kahdeem 8 nascha duhreeneem un sadausot galwas kausu. Tagad nu galigi issinats, ka slepkawa bijis wina pascha 17 gadus wezais dehls Tenis Kuska, kas ari atsinees, apzeetinats un nodots teesai. Jaunais tehwa slepkawa strahdajis pee kaleja Johana Talpas un, kà winsch pats nostahsta, spehlejis kaisligi kahrtis un pastahwigi paspehlejis, tà ka atradees allasch naudas truhkumà. Minetà 15. dezembrî winsch sinajis, ka tehwam ir nauda klaht un winu T. peerunajis to tehwam nolaupit. Ar T—a diwnobru slinti winsch aisgahjis uz zeka tehwam pretim, bet kad tas no schahweena nekritis, tad peegahjis un sadausijis tam ar slintes turetawu galwas kausu. Bihdamees, ka tomehr tas wehl war dsihwot, winsch to galigi nobeidsis ar wairakeem nascha duhreeneem un atnehmis 210 rbl. 66 kap. naudas. Pehz tam winsch aisgahjis pee sawas krustmahtes Kahlberg netahlajàs mahjàs, panehmis ragawinas, aiswilzis mironi pa upes ledu lihds kahdam ahlingim ap 3/4 werstes no slepkawibas weetas un eegahsis to ar wisàm ragawinam ahlingi. Apzeetinats jaunais tehwa slepkawa tà ismisis, ka mehginojis zeetumà pakahrtees, bet wehl laikà tizis pamanits un atdsihwinats. p.

Lipsteneeki (Dob. apr.). Pehz trihsreisejàm wehleschanam mehs beidsot esam tikuschi pee skolotaja. Par tahdu ir eewehlets J. Lubaneetis, kursch, kà dsird,

---

Pagahja trihs deenas pehz Uschè satikschanàs ar Anri.

Tanî wakarà Dido atwainojàs ar steidsamàm darischanam, atwadijàs un jau agri aisgahja.

Tuwojàs skaists wakars. Debesis bij dsidras, gaiss tihkams, weegls. No werandas, uz kuras wini brihdi pehz Dido atwadischanàs bij isgahjuschi, bij skaists skats uz apkahrtni.

Sarumas riteja klusi, meerigi. Likàs, neweens negribeja ar kahdu stipraku skanu trauzet wakara meeru un skaisto klusumu.

Saules reets nebij wairs tahlu. Neetrumi bega un kwehloja.

Peepeschi Uschè sahka wehrtees uz zelu, kas kà peleka josta aissteepàs tahlê un pasuda pee tumschà mescha.

Peezehlàs ari Ridàrs.

— Juhs, jaunee, laikam wehl palikstees pasapnot, — winsch smaididams teiza: — Bet es doschos pee meera. Un mani wezee kauli ari labpraht nezeesch wehla wakara dsestrumu.

Winsch jau pawehra durwis un gribeja iseet, kad Uschè peepeschi winu ar rokas mahjeenu attureja.

Tahlumà pa zelu lustejàs putekli mahkonis. Bet ko ihsti winsch sewi slehpa, nebij saredsams.

Tomehr Uschè, kuram likàs buht ihsts wanaga skats, teiza.

— Tur tuwojas jahtneeks ...

Ridàrs palika stahwam un ari raudsijàs. Pagahja wehl brihtinsch un — tagad nebij ne masako schaubu, ka pa zelu pilnos lehkschos steidsàs uz preekschu jahtneeks.

— Kas gan tas neprahtis waretu buht?... — Ridàrs domigi teiza: — Buhs pateescham brihnums, ja winsch nelausis kaklu...

— Bet winsch jau jahj teeschi schurp! — Linete peepeschi eesauzàs.

— Ja, — peekrita ari Uschè: — Parau, kà winsch eegreeschas taisni muhsu eelà.

Pagahja wehl brihtinsch un putekleem apklahtais un balts putàs sasskreetais sirgs jau apstahjàs pee pilsehtinas preekschneeka nama.

— Nelaime, kungs!... Leela nelaime!... — jahtneeks sauza, nolehkdams no sirga.

Winsch smagi elpoja un balss aiz ustraukuma drebeja.

— Kas ir notizis?... — wisi zits par zitu jautaja un steidsàs lejà.

— Runajat! — un Ridàrs satwehra jaunekli aiz rokas.

Bet tas aiz ustraukuma un noguruma azumirkli stahweja kà mehms.

— Es jahju schurp... Taisni uz Renu pa taisno zelu pahr pkawam... Sinat meschu, kas atrodas peezas werstis no schejeenes...

— Runajat tatschu! — Ridàra kungs eesauzàs.

— Ja, tuhlin, tikai wisu pa kahrtam... Laujat atzeretees ... Ja ... Ja, bija jau wakars, kad es eejahju meschà ... Steidsos, lai pirms saules reeta sasneegtu pilsehtu ...

— Un?...

— Nu un... tikko biju meschà eekschà, uz zeka sastapu kahdu breesmigu skrandaini ... Winsch metàs nost no zeka ... Eeskrehja kruhmos, israhwa dunzi un draudeja man ar to ...

— Nelga! ... Un juhs kaklu lausdams steidsatees par to man pasinot?... Peena puika!... Ech!...

— Tas naw wiss, kungs!... — puisis atsauzàs, jusdamees aisskahrts, un tad rupji turpinaja: — Papreeksch wajag redset un tad runat... Laujat man isrunat, jeb pee welna... Ejat pats un pehtat!...

— Apmeerinatees, mihkais, — Uschè teiza, un uslika winam roku uz pleza.

Puisis drusziņ apmeerinajàs un tad turpinaja:

— Es schim klaidonam nepeegreesu wehribas, nosmehjos un jahju tahlak. Peepeschi mans sirgs metàs no zeks nost kruhmos ... Tikko noturejos sedlos. Un ne par ko newareju usdabut wairs uz zeka. Sahku apskatitees. Redsu, uz zeka gul kahds zilweks ... Rau schà...

Un winsch rokas isplehtis rahdija, kà zilweks gulejis.

— Domaju — aismidsis, — winsch turpinaja: — Ussauzu... Tas nekustas... Mehginu aisskahrt ar pahtagu — nekust...

Un atkal stahstitajs bahls un ustraukts dsili atnehma elpu. Tad turpinaja:

— Nolehzu no sirga... Sanehmu aiz rokas. Ta wehl silta, bet bez dsihwibas. Aiz schausmam tikko prahtu nesaudeju ... Sanehmos un zeeschal apskatijos ... Asinis!... Asinis!... Winsch bij pagalam!...

— Un kas tas bij? — Ridàra kungs aissmazis jautaja.

— Bij...

Un stahstitajs apmulsa.

— Kas?

— Winsch...

— Runajat!...

Azumirkli jauneklis kluseja, tad teiza:

— Juhsu ...

— Mans?...

— Juhsu palihgs Dido kungs!...

— Wisi palika kà sibina kerti sastinguschi stahwam.

Ari Uschè bij mirona bahlumà. Ja, isliktees, — to winsch prata.

— Bet waj juhs nepahrskatijatees? — winsch jautaja.

— Nè, es Dido kungu pasihstu! — puisis atsauzàs.

— Bet Dido kungs wehl nesen atpakal bij sche! — Uschè teiza.

— To nesinu ... Bet nokautais ir Dido!...

(Turpmak wehl).

esot labs musikas pratejs, tà tad ari muhsu Gluhda basnizà waiès buht par ehrg·lneeku. Zeresim, ka winam isdosees pamodinat wezo dseesmu garu, kursch te agrak waldija skolotaja W. Purmala laikà.

Ahrsemes.

Atraitnu sodedsinaschana Indijà.

Induss pehz saweem senu senajeem tizibas noteikumeem pehz mirschanas teek sadedsinats us sahrta. Senakos laikos kopà ar wihra lihki sadedsinajàs ari atraitnes. Scho paraschu angku waldiba bahrgeem sodeem mehginaja isstaust un tas winai pa leelakai daksai ari isdewees, bet slepenibà tomehr noteek wehl atraitnu sadedsinaschanas. Nesen atpakal Indijas augstakà walsts teesa Alahabadà isteesaja prohwu pret dascheem augstakàs kahrtas induseem, kuri bij noteesati par peedalischanos pee atraitnes sadedsinaschanas un par pirmàs teesas spreedumu bij eesneeguschi pahrsuhdsibu. — Preeksch neilga laika bij miris Mainpures maharadscha jeb waldneeks un wina atraitne pehz senàm parascham bij ar meeru kahpt us sahrta, us kura sadedsinoja winas wihru. Tiklab miruschà maharadscha kà ari wina atraitnes sadedsinaschana notika wisà klusibà, bet tomehr angku polizija par to bij dabujusi sinu. Atraitnes peezi radineeki tika apzeetinati un par peedalischanos un palihdsibu pee slepkawibas noteesati us 3 gadeem zeetumà. Par schohdu pirmàs teesas spreedumu eesneedsa wini pahrsuhdsibu augstakai teesai, pee tam paskaidrodami, ka kahda debeschkiga leesma sakehrusi atraitni tal brihdi, kad tizis dedsinats winas miruschais wihrs, un pazehlusi winu us sahrta. Apsuhdsetee apleezinaja to ar swehrasteem un winu apleezinajumu pabalstija daudz leezineeku. Bet augstakà teesa neeewehroja pahrsuhdsibu un neween apstiprinaja pirmàs teesas spreedumu, bet pat wehl peespreeda apsuhdseteem wehl weenu gadu zeetuma soda wairak.

Riga.

Brahschas slepkawibas leetà wehl sinojams, ka apzeetinatais, 19 gadus wezais Adolfs Gulbitis jau atsinees par wainigu un usrahdijis ari noslehpto zirwi, ar kuru winsch nogalinajis Brahschu. Karlis Engers un Elisabete Dreier gan peedalijuschees pee slepkawibas un aplaupischanas, bet teeschais dsihwibas atnehmejs bijis winsch. Winsch ar 32 gadus wezo Karli Engeri agrak strahdajuschi pee Brahschas un tagad dsihwojuschi kopà turpat Majoros Smilschu eelà Nr. 18 un turejuschi Brahschu par bagatu zilweku, bet atraduschi un nolaupijuschi tikai 20 rbl. 36 gadu wezo Elisabeti Dreier wini eepasinuschi kà eelu blandoni, kurai paschai dsihwolla nebijis, bet kura beeschi usturejusès pee samas mahtes Marijas Kusik. Dreier aismirsusi sawu musi Brahschas gultà, meklejot tajà naudu un zaur scho musi wini peenahkti; jo laudis eewehrojuschi, ka agrak wina gahjusi pastahwigi ar musi, bet peepeschi winai tàs wairs nebijis. Engers alias, Gengers ar Dreier gan wehl teeschi neatsihstotees, bet winu waina peerahdas par nenoleedsamu. p.

Paschnahwibas mehginojumi. Suworowa eelà Nr. 38 wakar pehz pusdeenas sawà dsihwokli 23 gadus wezais Larions L. eedsehra paschnahwibas noluhkà karbola skahbi un bihstami sagisteja ais romantiskeem eemesleem. — Peterburgas Ahrigas II. polizijas eezirkna kanzelejà pahrgreesa ar nasi sewim kaklu 48 gadus wezais Wasilijs T. no Ganu eelas Nr. 2/4, kad winsch bija aiswakar wakarà issaukts. Eemesls naw atklahti sinams. Abi aisweni pilsehtas slimnizà un ir zeribas us winu glahbschanu. p.

Jelgawa

Garigs konzerts teek sarihkot Nikolaja basnizà miruscho peemineschanas deenà. Peedalas: A. Skurbes jkose (soprans), J. Nahburga kgs (baritons), stihgu kwartets un basnizas koris J. Mikelsona kga wadibà.

Schihdu ritualslepkawibas.

(Turpinajums.)

Diwi leezineeki apleezinaja, ka Berlins wineem stahstijis, ka puisens sabraukts no nesin ka, nodots ahrsteschanà pee ahrsta Lewina, bet neisahrstets un tad aiswests kahda Serafimowitscha ratos. Diwas leezineezes stahstija redsejuschas, ka schihdeete Hana Zetlina eewedusi Berlina nama kristito puisenu, kursch bijis us mata lihdsigs nogalinatajam.

Tahlak bij leezineeki, kuri bij redsejuschi 2. maijà diwus schihdus brauzam turp un atpakal no ta purwa, kur puisena lihki atrada. Ratos bijuschi eejuhgti diwi sirgi.

Lihds ar to krita aisdomas ari us Berlina peedsihwotaju Joseli Glikmani, bet tas prata iswairitees. Tà neatrada peeteekoschu peerahdijumu un Witebskas wirsteesa 1824. gadà nolehma scho leetu isbeizt.

Kad 1825. gadà Welischu apmekleja keisars Aleksandrs Pawlowitschs, kahda nepasihstama seeweete winam pasneedsa luhgumu, kurà suhdsejàs, ka schihdinogalinajuschi winas dehlu un wina us wisàm sawàm suhdsibam naw dabujusi nekahdu gandarijumu.

Tad keisars dewa generalgubernatoram Howanskam pawehli, sastahdit jaunu ismekleschanas komisiju, kura tad ari generalmajora Schkurina II. wadibà stahjàs pee darba un skatija zauri weselas septinas suhdsibas pret augschà mineteem schihdeem, no kuràm peezas bij par slepkawibam:

1) Par Fedora Iwanowa noslepkawoschanu Welischà, schihda Berlina namà, schihdu skolà.

2) Par diwu kristito puisenu nogalinaschanu schihdeetes Mirkas Aronson namà.

3) Par muischneezes Dworschezkas nogalinaschanu.

4) Par diwu kristitu meitenu nogalinaschanu Semitschewas krogà, Welischà.

5) Par diwu kristitu sehnu un 2 kristitu meitenu nogalinaschanu Brusowanas krogà, Welischà.

(Turpmak wehl.)

Telegramas

23. nowembri. (6 dez.)

Behgschana no Sibirijas turpinas, kà to „P. T. A." sino. No 15.—21. nowembri no Sibirijas atpakal atgreesuschees 650 iszelotaji un 667 isluhki, kuri tureenes semes atraduschi par nepeenemamàm. To wajag eewehrot ari latweescheem!

Swehriska slepkawiba pastrahdata Schaulos. Laupischanas noluhkà **apkauta** schihda Goldberga gimene, — pawisam 4 zilweki un 2 apkalpotaji, tà tad kopà **6 zilweki**. Slepkawas eelaususchees nakti pa logu.

Par Albanijas waldneeku, kà no Berlines sino, weenbalsigi leelwalstis iswehleschot prinzi Widu.

Atbildigais redaktors: **R. Purinsch.**
Isdeweja: **Sabeedriba „Latweeschu Awises."**

Sludinajumi.

H. Gutmans,
sobu ahrsts.
Jelgawà, Pasta eelà Nr. 19.
Runas stundas no 9—1 un no 3—6, swehtdeenàs no 9—1.

Dr. L. Fubergs,
Rigà, Aleksandra eelà Nr. 73, dsihw. 5.
Ahrsts **eekschejàs,** spez. **ahdas** (sifilisa), **puschla** un **neeru slimibàs.**
Runajams no 10—12 un no 5—6, swehtdeenàs tikai preekschpusdeenàs.

Akziju Sabeedribas
J. Hertel
apteeka pretschu pahrdotawa,
Jelgawà,
Pasta eelà Nr. 13,
peedahwà wisus
us scho arodu atteezoschos artikelus.

R. L. B. Latweeschu museja
(Rigas Latw. Beedr. namà)
publikai atwehrts pa **swehtdeenam no plkst. 10—12½ deenà** un **treschdeenam no pulkst. 11—12 deenà.**
Eeejas maksa 30 kap., skolneekeem **15** kap., skolneekeem weenkopus pa skolam waj klasem **10** kap.
Muzejà jaeerodas laikà.
Museja pahrsinis.

Latweeschu Isglihtibas Beedr.
Publiskà lasitawa
Marijas eelà Nr. 46, dz. 16 (sehtà) atwehrta katru deenu no plkst. 5—9 wakarà, swehtdeenàs no pulksten 2—4 pehz pusdeenas. Eeejas 2 kap.

„Rigas Basars" Jelgawà, Katolu eelà 12,
Katrinas eelas stuhri.

Paeet deena, atnahk nakts:
Deewa engels katram wakts.
Dusch eet — azis asaras:
Teiz wairs neesot wasaras,
Kad katris plahnàs drehbès
Gahja no leelas „lehbes".
Tagad rudenis ir klaht,
Tas laudis nu tramdit sahk,
Lai sew siltus apgehrbus:
Skaistus, lehtus un labus
Tagad **„Rigas Basarà"**
(Iswehle pirzej' warà)
Guht mehtelus un bikses,
Frakas, westes, zepures...
Kà dahmas tà ari kungi,
Gan leelu, masu kungi
Apgehrbus sew glihtus guhs —
Stahwès kà usleets un buhs
Mode, kas pats leelakais,
Kà pasaulè skaistakais.
Ja kahds to negrib tizet
Tam wehlu tur noritet.
Es pats, kursch esmu kunde
Tur apgehrjos, kà spunde...
Hip, hip, ura! lai dsihwo
Brandta kungs, mehs kur „schihwo",
Tagad sawu prahtu warà
Pee wina **„Rigas Basarà".**
Kur ar warì neosen eekschà runga
Lai apgehrbjamees pehz laba kunga.

Kurineet tikai ar oglem,
jo
tas isnahk lehtaki un labaki neka ar malku.
Dabujamas
Jelgawas Laukstaimnieku Beedribas Konsuma Weikalà,
Katolu eelà Nr. 44. Telefons 74.

Modes un sihku pretschu magasina
„Dresdenes Basars"
Jelgawà, Leelajà eelà Nr. 33.
Galiga ispahrdoschana
par wislehtakàm zenam.

Raw reklama bet pateesiba.
Weikala atwehrschana.
Pasinoju zaur scho Jelgawas un apkahrtnes zeen. publikai, ka no sawas **leelnoliktawas Warschawà** esmu atwehris
Katolu eelà Nr. 18,
jaunajà namà.
modes pretschu un behrnu garderobes weikalu,
sem firmas **J. Dreijers,**
un pahrdoschu wisas prezes **leelumà** un **masumà** sem katras konkurenzes **par fabrikas zenam.**
Luhdsu godajamo publiku, pirms zitur pehrk, pee manis pahrleezinatees. Pirkt neweenu nemudina. **Zeetas, bet lehtas zenas.**
Kreetmu apkalposchanu peesolidams sihmejos
augstzeenibà **J. Dreijers.**
Katolu eelà 18, jaunajà namà.
Raw reklama bet pateesiba.

SALWATOR
plahksters
pats labakais lihdsehklis preeksch warschazu isnihzinaschanas,
W. Borowska
apteekas, Warschawà.
Peeprasseet wisur. 421

Jelgawas un apkahrtnes godajamai publikai zaur scho padewigi paziņoju, ka **1. dezembrì sch. g. atwehrschu**
Leelajà eelà Nr. 35,
Dr. Rosenthala namà,
apteeku pretschu un parfimeriju weikalu.
Augstzeenibà
Leopolds Arensteins.

Jelgawâ, Kolonadu eelâ Nr. 14.

Jaunatwehrtais tirdsneezibas nams „Modern" Jelgawâ,

Kolonades eelâ Nr. 14, peedahwâ

wilnas un audekla drehbes.
Leela iswehle
gatawu kungu un dahmu apgehrbu.

Apstellejumi teek peenemti un isgatawoti no eeksch un ahrsemes stoffeem.
Swehru ahdas, boa, muses u. t. t.
Ahdas preeksch apkaklem un kaschokeem.

Kungu un dahmu wela.
Triko wela kungeem un dahmam.

Jelgawâ, Kolonadu eelâ Nr. 14.

Jelgawas Kommerzbanka

(1899. g. dibinatà „Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahſchanas-Aiſdoſchanas Sabeedriba" 1912. gada 31. oktobrî pahrdeſweta par „Jelgawas Kommerzbanku")

Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 44, telefons 62.

(Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas namâ.)

Jelgawas Kommerzbanka iſdara wiſadas **banku** operazijas, kà: **peenem noguldijumus**, iſſneedſ **aiſdewumus**, iſdara **premiju bileſchu apdroſchinaſchanu** pret amortiſaziju u. t. t.

Prozentu mehrs: noguldijumeem 6% gadâ beſ krona nodokla atwilkſchanas, tekoſcha rehkina noguldijumeem 5%, **aiſdewumeem** $6^1/_2$—8%.

Noguldijumus peenem ari pa paſtu, telegrafu un rentejam un walſtsbankas nodalam peeſuhtitus un tapat tos un winu prozentus iſſuhta.

Paſta adreſe: Митавскому Коммерческому Банку, Митава. — Jelgawas Kommerzbankai, Jelgawâ.

Telegrafa adreſe: Коммерцбанкъ, Митава. — Kommerzbank, Jelgawâ.

Rentejâs un walſtsbankas nodalâs: Условный текущій счетъ Митавскаго Коммерческаго Банка въ Митавскомъ Казначействѣ № 63671. — Jelgawas Kommerzbankas tekoſchais rehkins Jelgawas rentejâ Nr. 63671.

Zaur renteju waj walſtsbankas nodalu naudu ſuhtot — pee eemakſas jauſdod Jelgawas Kommerzbankas wahrds un winas tekoſcha rehkina numurs un pehz eemakſas iſdariſchanas jaraſta Jelgawas Kommerzbankai ihpaſchu wehſtuli, kurà jaapraſhda ko ta lai darа ar peeſuhtito naudu.

1913. g. 1. junijâ bilanze ſwahrſtijas ap **6.283.460** rub. **83** kap. Noguldijumu kopſuma **4.881.643** r. **69** k. Eemakſats (ſkaidrâ naudâ) akziju kapitals un ziti bankâ eſoſchi droſchibas kapitali **1.074.806** r. **29** k.

Seenu un timotinu
no paſchu plawam pahrdod
Brl Maulwurff,
zementa pretſchu un buhwmateriala noliktawâ. — Telefons 560.

Uſ nomaksu ſelta kehdi

56. prow. 20 ſol. ſmagu 90 r. par 2 rub. mehn. Pirmkl. ſudraba 84 prow. enkur. remont. pulkſt. ar 3 maſ. wahk. 10 rbl. Peeſuhta wiſur.

Kas wehlas pulkſt. un kehdi luhdſ rakſtiſki greeſtees, uſd. ſaw. adr. ſek. Въ складъ золотыхъ вещей И. Любка Лодзь 21 Koresp. treewu waj wahzu waloda.

E. Nogalera
korſetu fabrika
Rigâ, Grehzineeku eelâ 1.
Leepajâ, Graudu eelâ 34.

H. Giebert,
dahmu zepuru weikals
Jelgawâ, Leelajà eelà Nr. 20
peedahwà leelà iſwehlê
taſchoku zepures, boas, muſſes u. t. t.
par lehtakàm zenam.
kà ari peenem apſtellejumus par glihtu darbu un labu prezi teek galwots.

A. A. Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawâ, Paſta eelà Nr. 4
eeteiz wiſlabakàs
papiroſu tſchaulites (hilſes)
iſ paſcha auto-mech. fabrikas ſem noſaukuma
„Gotthard",
ſtarp tàm: koka kaſtitès pa 250 gabalu, kà ari Berlines 100 gab. ar labu mundſtiki katrà kaſtitè un „Zarſtija" ar glihtu walſts ehrgli.
Smarſchiga tabaka: Halis $^1/_4$ mahrz. 46 kap., $^1/_8$ mahrz. 23 kap Goſlina ſpezialtabaka: „Typen Зжада" nepahrſpehjama labuma. Papiroſi wiſas woirak peepraſitàs ſortes par lehtàm zenam.
NB. Atkalpahrdewejeem wiſlabakà eepirkſchanas weeta.
Tabaka 3. ſorte jau no 70 kap. mahrzina un zigorus no 7 rbl. 80 kap. no 1000 ſahkot.

Nektars Waldſchlöſſchena Merzens.

No 15. now. lihdſ 24. dez preekſch Seemas ſwehtku eepirkumeem lehtas zenas.

Leelà iſwehlê
ſihda un kokwilnas ſpizu wolani, peeſchuwumi un daſchadi ſpizu artikeli.

Modes preſchu magaſina
Louis Lewy, agr. Gonnenſtrauch.

Tikai wiſjaunakee kungu un dahmu artikeli.
Leetus fargi. Ahdu taſchas.
Jelgawâ, Leelajà eelà Nr. 5.

Leelà iſwehlê kungu kawatu, wiſkreſli balti un krahſoti. Natiswela, trikotaſchas un ſporta peederumi.

Leelà iſwehlê daſchadu bluhſu, dahmu weſa un zimdi.

Leelà iſwehlê bluhſes, witla, ſihdi un flanelê.

Katolu eelà 18., jaunajà namà.
Moderni dahmu rudens un ſeemas mehteli. Kungu rudens un wateti mehteli, watetas ſchaketes, bikſes, uſwalki wiſadàs krahſàs un leelumos, tikai no labas drehbes un pirmklaſiga darba, labi peegulſcha faſona.
Katru nedeln peenahk jauni ſuhtijumi.
Jaunatwehrtà magaſina
Sch. Hirſchmans,
Katolu eelà 18, jaunajà namà.

Luhdſu peegreeſt uſmanibu!
Ar waldibas atlauju
leela ſudraba lotereja.

Iſloſejums 8. dezembrî 1913. g. par labu ſem Winas Keiſariſkàs Augſtibas Kundſes un Keiſareenes Marijas Feodorownas aiſbildneezibas ſtahwoſchàm **Keiſareenes Marijas Aleksandrownas** akło patwerſmem.

1 Winneſts Winas Keiſariſkàs Augſtibas Kundſes un Keiſareenes Aleksandras Feodorownas dahwana.
2 Winneſts Winas Keiſariſkàs Augſtibas Kundſes un Keiſareenes Marijas Feodorownas dahwana.
3 Winneſts 3 pud. ſmags ſudraba gabals . . **2000** r.
4 Sudraba galda ſerwiſe, 275 preekſchmeti. . . **1000** „
5 Sudraba tehjmaſchina. **700** „
6 „ tualetes peederumi un ſpogulis ar 24 preekſchmeteem . . **500** „
7 Sudraba puku waſe un 2 kandelabri. . **500** r.
8 Sudraba paplahte . **100** „
9 Kriſtala kruhſe ſudraba eekalumà . . **100** „
10 Pahris kriſtala wahſes ſudraba eekal. **100** „
11 Sudraba ſchampaneeſcha trauks . . **100** „
12 Sudraba tehjas ſerwiſe, 7 preekſchm. . **80** „
100 kaſtes ar daſchadam ſudr. leetam.
25 ſudraba zigaru etwijas.
25 ſudraba tehjas glahſchu rahmji.
50 ſudraba karatas pulkſteni.

Beſ tam wehl daudſ un daſchadu ſudraba leetu, wiſas beſ iſnehmuma ar 84. prowi.

Uſ katràm 100 biletem 5 winneſti.

Bileſchu zenas lihdſ ar peeſuhtiſchanu:

Biletes:	1	2	3	4	5	6	8	10	20	25	30
Zenas: kap.	70	1.40	2.10	2.75	3.45	4.05	5 40	6.60	13.00	16.45	19 00

Winneſtu tabeles pehz 22. dez. 12 kap. gabalà. Apſtellejumus iſpilda pehz rindas. Naudu luhdſ eeſuhtit eepreekſch. Adr.: И. Лиллину. книжн. магазинъ, г. Валкъ, Лифл. г., Московская ул. № 34.

Apdroſchineta pelna lihdſ 50 rbl.
un wairak mehneſi. Uſtizamas perſonas abeju dſim. bakas paſtahwigu darbu pee ſewiſ mahjà zauru gadu. Sinaſchana naw pagehrama. Tahlàkà naw no ſwara. Weds pehrkam tahdas darbus. Beſmaſſas peepraſiſchana (7 k. ſuhtiſuma).
Adamo maſchinu ſabeedriba
Tomas H. Wittik Kunan un Ko.
St. Peterburgà, Uewſky pr. 40—42. — 8.
Отд. Москва, Красн. пор. д. Афремова.

Vagodinos paſinot zeen. publikai, ka eſmu atwehris
Jelgawâ, Leelajà eelà Nr. 42
tipografiju
ar wiſlabakàm maſchinam, peenemu wiſadus apſtellejumus par mehrenàm zenàm.
Ar zeenibu M. Garfinkel.
NB. Mahzekli war peteiſtees.

Izdevejs un redaktors Ekon. Bad. atp. G. Landsberga ſemkatawà, Jelgawà.